

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 14 stycznia 2010 r.

**Pan
Marian Koziel
Wójt
Gminy Psary**

LKA-410-39-04/2009/P/09/112

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Gminy w Psarach (zwanym dalej Urzędem), w zakresie zapewnienia społeczeństwu udziału w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska, w latach 2006 – 2009 (do 30 listopada).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 8 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w zakresie spraw objętych kontrolą, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. W okresie objętym kontrolą Gmina opracowała i przyjęła jeden dokument wymagający udziału społeczeństwa, tj. zmianę *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Psary*, zwany dalej „Studium”.

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia zapewnienie społeczeństwu udziału w postępowaniu dotyczącym opracowania ww. dokumentu. Projekt Studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, pozytywnie zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach, wyłożono do publicznego wglądu na okres 39 dni. O wyłożeniu dokumentu społeczeństwo poinformowano, poprzez obwieszczenie zamieszczone w prasie lokalnej, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP), na 18 dni przed jego wyłożeniem. W obwieszczeniu podano również informację o możliwości składania, w formie pisemnej, uwag do przedłożonego projektu Studium, w terminie 21 dni licząc od dnia zakończenia wyłożenia. Spełniono w ten sposób wymogi, określone w art. 11 pkt 10 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*². Stosownie do postanowień art. 11 pkt 12 tej ustawy, projekt Studium przedstawiono do uchwalenia Radzie Gminy wraz z listą nieuwzględnionych przez Wójta uwag. Uchwałę Rady Gminy z dnia 16 listopada 2009 r. w sprawie przyjęcia zmiany Studium opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 23 listopada 2009 r.

Ponadto, w sierpniu 2007 r. Rada Gminy podjęła uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla ośmiu sołectw. Do czasu zakończenia kontroli dokumentów tych nie opracowano, przy czym społeczeństwo poinformowano o podjętych uchwałach w przedstawiony powyżej sposób.

2. W latach 2006 – 2009 (30 październik) do Urzędu wpłynęło 26 wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć, mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Postępowania dotyczące 3 wniosków umorzono, gdyż planowane przedsięwzięcia - według decyzji Wójta Gminy Psary - nie miały znaczącego wpływu na środowisko i nie miały charakteru przedsięwzięć wymienionych w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. *w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko*³ (zwanego dalej

² Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.

³ Dz. U. Nr 257, poz. 2573 ze zm.

„rozporządzeniem w sprawie rodzajów przedsięwzięć). Kolejne 2 wnioski przekazano (po wszczęciu postępowania) Gminie Bobrowniki, na obszarze której przedsięwzięcie realizowano - organowi właściwemu do wydania decyzji środowiskowych, w związku ze zmianą przepisów ustawy POŚ.

Analiza dokumentacji dotyczącej wydanych decyzji w sprawie pozostałych 21 wniosków wykazała, że sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko⁴ (w przypadku decyzji wydanych do 14.11.2008 r. według postanowień ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*⁵, zwanej dalej „ustawą POŚ”) i przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko⁶ (w przypadku decyzji wydanych w okresie późniejszym, na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*⁷, zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji), było fakultatywne stosownie do § 2 i 3 rozporządzenia w sprawie rodzajów przedsięwzięć.

Odstąpienie od sporządzenia tych dokumentów, w każdym przypadku, Wójt stwierdzał postanowieniem, zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy POŚ/art. 63 ustawy o udostępnianiu informacji. Postanowienia te wydano po uzyskaniu wymaganych opinii Starosty Będzińskiego i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, stosownie do wymogów art. 51 ust. 3 ustawy POŚ/ art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji. W uzasadnieniach postanowień zawarto informacje o szczegółowych uwarunkowaniach środowiskowych planowanego przedsięwzięcia, zgodnie z art. 51 ust. 5 a ustawy POŚ. Odniesiono się również do otrzymanych opinii organów sanitarnych i ochrony środowiska.

NIK negatywnie ocenia terminowość wydawania przez Wójta ww. postanowień. Spośród czterech postanowień, wydanych po 19.08.2007 r. (po wejściu w życie ustawy zmieniającej ustawę POŚ⁸), dwa wydano w ustawowym terminie, tj. 30 dni od daty wszczęcia postępowania, określonym w art. 51 ust. 4 d ustawy POŚ. W pozostałych dwóch przypadkach przekroczono dopuszczalny termin o 26 i 17 dni.

⁴ zwanym dalej „raportem”

⁵ Dz. U z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.

⁶ zwanej dalej „oos”

⁷ Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.,

⁸ Dz. U. Nr 88, poz. 587

NIK nie podziela stanowisko Wójta, że wszystkie te opóźnienia były wynikiem oczekiwania na opinie właściwych organów. Np., postępowanie dotyczące wydania decyzji Nr PP.7624/7/08 wszczęto 16.01.2009 r., opinie organu sanitarnego i ochrony środowiska wpłynęły do Urzędu 9 i 4 lutego 2009 r., a postanowienie wydano dopiero 5.03.2009 r.

NIK zwraca uwagę, że w jednym przypadku społeczeństwu nie umożliwiono udziału w postępowaniu prowadzonym w sierpniu i wrześniu 2007 r. Społeczeństwa nie poinformowano o wszczęciu postępowania i nie przedłożono do publicznego wglądu wniosku o wydanie decyzji. Zaznaczyć należy, że decyzją Wójta postępowanie w przedmiotowej sprawie umorzono. W uzasadnieniu decyzji podano, m.in.: *„...realizacja planowanego przedsięwzięcia, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska i nie jest objęta określonym w tym artykule obowiązkiem wcześniejszego uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na jego realizację”*.

3. Społeczeństwu zapewniono udział w postępowaniach dotyczących wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, w ramach których sporządzano raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W okresie objętym kontrolą wszczęto i zakończono 8 takich postępowań, z czego 4 umorzono, w tym 2 z uwagi na rezygnację wnioskodawców, opinię Marszałka Województwa Śląskiego zgodnie, z którą jedno z planowanych przedsięwzięć nie wymagało wydania decyzji środowiskowej oraz w związku z przekazaniem jednego wniosku wraz z dokumentacją do Urzędu Gminy w Bobrownikach (według właściwości). Odnosnie pozostałych 4 wniosków, Wójt wydał decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć w oparciu o postanowienia ustawy POŚ. Po wejściu w życie ustawy o udostępnianiu informacji (14.11.2008 r.) wspomnianych powyżej decyzji nie wydawano.

W przypadku wspomnianych 8 postępowań, do publicznej wiadomości podano wymagane informacje w zakresie wszczęcia postępowania oraz możliwości składania uwag i wniosków w terminie 21 dni, zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy POŚ. Informacje powyższe podano poprzez obwieszczenie w siedzibie Urzędu i miejscu realizacji planowanego przedsięwzięcia oraz zamieszczono na stronie BIP Urzędu i w publicznie dostępnym wykazie danych, stosownie do wymagań art. 32 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 3 pkt 19 ustawy POŚ.

Przed wydaniem decyzji udostępniono do publicznego wglądu dokumentację dotyczącą poszczególnych postępowań, tj.: wnioski o wydanie decyzji, raporty oraz wymagane opinie Starosty Będzińskiego i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej. Do publicznej wiadomości podano także informacje o wydanych 4 decyzjach środowiskowych, stosownie do wymogów określonych w art. 32 ust. 2 i 3 ustawy POŚ.

4. W Urzędzie prowadzono publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach, zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, w formie kart informacyjnych, zgodnie z wymogami określonymi rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2007 r. w sprawie wzoru publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku⁹. Wykaz ten zawierał dane o wszystkich objętych kontrolą wnioskach, decyzjach, postanowieniach oraz raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

NIK negatywnie natomiast ocenia nieudostępnienie ww. wykazu w BIP, pomimo obowiązku wynikającego z art. 19 ust. 7 a ustawy POŚ.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- **zamieszczenie w Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

⁹ Dz. U. Nr 120, poz. 827

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.